

VEČER – Archiv 2001

Večer, Ponedeljek, 19.11.2001, PO SVETU , avtor: Lidija Ferk, Boris Jaušovec, stran: 6

Kulturno društvo 7. člen je s težavami izvolilo nov odbor in novo predsedstvo

Predsednik ostaja Lenart

V Pavlovi hiši v Potrni v štirih letih prek 70 kulturnih prireditev

Laafeld/**Potrna** (od naših poročevalcev)

V tukajšnji Pavlovi hiši so v petek zvečer na skupščini Društva 7. člen za Slovence na avstrijskem Štajerskem izvolili nov upravni odbor in sprejeli nove člane. Odbor bo imel kot doslej naslednja štiri leta znova enajst članov. Izvoljeni so bili Suzanne Weitlaner, Branko Lenart, Dieter Dorner, Michael Petrowitsch, Karl Dreisiebner, Krista Poersch, Norma Bale, Elisabeth Harnik, Michael Gombocz, Robert Muscherlin in Erwin Giessauf. Odbor je nato izvolil še predsedstvo in predsednika društva. Naslednja štiri leta bo to spet Branko Lenart, znani graški fotograf.

Vendar so člani društva v petek zvečer do novega odbora in predsedstva prišli z veliko muko. Čeprav je zunanji poročevalec prepričljivo odklonil vse namige o površnem knjigovodstvu, sumničenj na skupščini ni in ni hotelo biti konec. Kmalu se je pokazalo, da društvu grozi razkol na dve struji, kar bi v končni posledici morda lahko pomenilo, da bi društvo preprosto zamrlo. Pa čeprav gre za edinega predstavnika v Avstrijski državni pogodbi omenjene slovenske manjšine na Štajerskem. Na eni strani je bil nezaupljivi ustanovitelj društva pred 13 leti dr. Wolfgang Gombocz s prijatelji, predvsem profesorji z graške univerze, na drugi pa Branko Lenart in sedanji sekretar društva Michael Petrowitsch. Potem ko je žal precej zintrigiran dr. Christian Promitzer, sicer prvi sekretar društva in graški zgodovinar, protestno izstopil iz starega odbora, je bila pot do volitev odprta. Šlo je za to, da bi stari odbor pred glasovanjem moral potrditi nove člane, ki so se nabrali v dobrih zadnjih dveh letih, česar pa Gombocz in prijatelji niso hoteli, ker so menili, da bodo novi člani avtomatično glasovali za nasprotno strujo.

Sicer pa se društvo v zadnjih štirih letih, kar ga vodita Lenart in Petrowitsch, lahko pohvali z več kot 70 prireditvami, ki so imele velik odmev v Avstriji in čez meje. V Pavlovo hišo zahaja tudi vse več domačinov, ki se počasi začenjajo zavedati svojega mešanega porekla. Eden večjih projektov je urediti stalno zbirko o zgodovini te manjšine v Avstriji, društvo pa se lahko pohvali tudi z letošnjim obiskom štajerske deželne glavarke Waltraud Klasnic, kar je pomemben, sicer neformalen znak, da bi

**Vroč glasovanje v
Pavlovi hiši v Potrni**

Boris Jaušovec

Štajerska jesen tudi na slovenskem Štajerskem - Napravite mi to deželo spet...

Protinacistični projekt in evropeizacija

S tajnikom slovenskega kulturnega društva 7. člen za Štajersko Michaelom Petrowitschem ob dvodelni razstavi

Danes bodo v razstavišču Kibela v mariborskem Narodnem domu in v Pavlovi hiši v kraju Potrna (Laafeld) pri avstrijski Radgoni zaprli dvodelno razstavo s pomenljivim naslovom Napravite mi to deželo spet... Naslov aludira na besede Adolfa Hitlerja, ki naj bi jih bil izrekel v okupiranem Mariboru, ko je zahteval ponemčenje slovenske Štajerske. A prav razstava, na kateri se v Mariboru predstavljajo avstrijski in v Potrni slovenski umetniki, pa tudi zloženska, na kateri je prikazana resda dvema državama pripadajoča, a vendarle ena sama pokrajina Štajerska, omogoča tudi drugačne razlage.

Mariborski del razstave so odprli 19. oktobra, v Potrni pa dva dni kasneje. Je plod sodelovanja med mariborskim multimedijским centrom Kibla in slovenskim kulturnim društvom 7. člen za Štajersko s sedežem v Gradcu. Društvo, ki obstaja trinajsto leto, si, poleg zavzemanja za pravice avtohtone slovenske manjšine na avstrijskem Štajerskem in krepitev nacionalnega samozavedanja njenih pripadnikov, že vse od ustanovitve prizadeva za tesnejše vezi med slovenskim in avstrijskim delom Štajerske. Rezultat tega prizadevanja je tudi povezovanje in izmenjava umetnikov. Med najbolj aktivnimi člani društva je njegov tajnik mag. Michael Petrowitsch, s katerim smo se pogovarjali ob otvoritvi razstave.

"S Kiblo tesno sodelujemo dobri dve leti. Naše sodelovanje se je začelo s projektom AlienNation, v okviru katerega so se avstrijski javnosti predstavili mlajši umetniki iz Slovenije. Naše razstavišče Pavlova hiša deluje četrto leto in ima številne stike s kulturnimi ustanovami v Sloveniji. Večkrat sem že poskušal vključiti naše društvo in preko njega slovenske ustvarjalce v program Štajerske jeseni in letos nam je prvič uspelo."

- Ime dvodelne razstave pa vendarle vzbuja tudi pomisleke.

"Naslov razstave je namerno provokativen. Seveda gre za protinacističen projekt, pa tudi za evropeizacijo, tako Slovenije kot Avstrije. Tudi za Avstrijo je bil vstop v Evropsko unijo nova izkušnja. Umetnike iz obeh držav smo povabili k razmišljanju o spremembah, ki izhajajo iz evropskega povezovanja. Po eni strani gre za umetnost kot tako, a hkrati tudi za njen družbeni angažma. Pomemben je tudi simbolni kapital čezmejne dvojne razstave. Kadar govorimo o mednarodnosti in prehajanju mej, ima to izrazito pozitiven pomen. Zavedamo pa se, da je lahko konotacija tudi negativna. Na primer, če primerjamo plače na obeh straneh meje. Umetnost je vsekakor možnost za prevod med različnimi jeziki in kulturami. Razlik v mentaliteti med Gradcem in Mariborom skorajda ni. Povezanost vsekakor obstaja, s pridružitvijo Slovenije Evropski uniji pa bo še tesnejša. Povezujeta nas tudi manjšini, čeprav sta številčno majhni."

- S sodelovanjem v programu Štajerske jeseni opozarjate na slovenski element na avstrijskem Štajerskem, na katerega pogosto pozabljam na obeh straneh meje.

"Upam, da bomo v programu Štajerske jeseni tudi drugo leto, predvsem pa leta 2003, ko bo Gradec evropska kulturna prestolnica. Pri tem nameravamo sodelovati predvsem z ustvarjalci iz Slovenije. Tudi intendant Štajerske jeseni Peter Oswald je zainteresiran za sodelovanje s slovenskimi ustanovami, v čemer vidimo dobro priložnost za predstavitev." - Vaše društvo ima na avstrijskem in štajerskem kulturnem prizorišču dokaj specifičen položaj.

"Podobno kot Kibla v Mariboru velja tudi naše društvo in njegovo razstavišče Pavlova hiša v Potrni za neke vrste alternativo. A tam je situacija vendarle drugačna že

zato, ker je Potrna vas, **Pavlova** hiša pa tako rekoč edina kulturna ustanova v njej. Važno je, da ne delamo etnocentristično. To je koncept iz predprejšnjega stoletja, dandanes pa lahko ima vsakdo več identitet, ki niso nujno pogojene z nacionalno pripadnostjo. Kibla na primer precej gradi na novih medijih, ki olajšujejo čezmejno komunikacijo ne glede na jezik. Naše prireditve v Potrni pa so večinoma dvojezične in

Michael Petrowisch

Večer, Torek, 17.07.2001, KULTURA , avtor: Boris Jaušovec, stran: 19

Ekperimentalna fotografija v Potrni

V avstrijskem Laafeldu/Potrni, znanem razstavišču **Pavlova** hiša/Pavel Haus društva štajerskih Slovencev, je od nedelje zvečer pa tja do konca avgusta na ogled razstava dveh avstrijskih umetnikov, koroškega Slovenca Marka Lipuša iz Železne Kaple in Klause Schadlerja iz Gradca.

Gre za razstavo eksperimentalnih fotografij. Lipuš in Schadler, oba sta med drugim študirala fotografijo na Dunaju, Lipuš sedaj živi in ustvarja v Milanu, Schadler pa na Dunaju, se predstavljata s skupno študijo eksperimentalnih črnobelih portretov, s specifičnimi tako imenovanimi polovičnimi slikami, s ploskovito diainstalacijo ter z videom, sestavljenim iz besedila, zamisli in scen. Schadler je prispeval še miniaturo Senčne arabeske v koruznem gozdu.

Dobro obiskano otvoritev, med gosti smo denimo videli slovenskega veleposlanika na Dunaju Iva Vajgla, pa šefa poslanskega kluba avstrijske ljudske stranke v štajerskem deželnem zboru Reinholda Lopatko, graškega mestnega vodjo stranke Zelenih Karla Dreisiebnerja in župana okolice avstrijske Radgone Josefa Pintaritscha, je pospremila kritiška beseda ustanoviteljice in voditeljice Šole za umetniško fotografijo na Dunaju Friedl Kubelke.

Za odlično razpoloženje na otvoritveni slovesnosti je z mamljivo glasbo in izvedbo poskrbela slovenska harfistka Mojca Zlobko Vajgl (na posnetku) iz Ljubljane, ki zadnji dve leti tudi živi in poustvarja na Dunaju.

Mojca Zlobko Vajgl
Michael Petrowitsch

Večer, Sreda, 11.07.2001, V ŽARIŠČU , avtor: Darinko Kores Jacks, stran: 4
Fotografija in harfistični koncert

V nedeljo, 15. junija, bodo ob 18.30 v Pavlovi hiši, razstavišču slovenskega kulturnega društva 7. člen za avstrijsko Štajersko v kraju **Potrna** (Laafeld, vas tik ob avstrijski Radgoni ob cesti proti mejnemu prehodu Gederovci oziroma Murski Soboti) odprli razstavo eksperimentalne umetniške fotografije. Razstavljal bosta avstrijska fotografa mlajših srednjih let Marko Lipuš (pripadnik slovenske manjšine na Koroškem) in Klaus Schafler, sicer nekdanja študenta dunajske šole za umetnostno fotografijo (na njej se šola tudi nekaj študentov iz Slovenije). Njuna dela bo predstavila predstojnica šole Friedl Kubelka, otvoritev pa bo popestril še koncert slovenske harfistke Mojce Zlobko Vajgl.

Večer, Petek, 30.03.2001, SLOVENIJA , avtor: Darinko Kores Jacks, stran: 12
Praznovanje za Josefo Prelog

Drevi ob 18.30 bo v Pavlovi hiši, prireditvenem centru slovenskega kulturnega društva 7. člen za Štajersko, v kraju **Potrna** (Laafeld) pri avstrijski Radgoni, slovesnost ob 75. rojstnem dnevu Josefe Prelog. Prelogova, pripadnica slovenske manjšine na avstrijskem Štajerskem, se ukvarja z zbiranjem in popisovanjem ljudskih pesmi ob Muri živečih Štajercev, slovenskih in nemških. Na prireditvi v počastitev njenega življenjskega jubileja bodo predstavili zbornik slovenskih in nemških ljudskih pesmi iz Radgonskega kota (uredile so jo Ursula Hemetek, Anja Kapun in Eva Maria Hois, Prelogova pa je prispevala precej materiala) ter slavljenkino avtobiografijo. Nastopili bodo zbor kluba slovenskih študentk in študentov z Dunaja, ansambel Drava s Koroškega ter pevke Angela Hassmann, Maria Kure in Anna Šopinger iz Lučan (Leutschach).